

iparosintelligencia nemzetekölcsi nevelésének fontosságát. Ezen pontnak kultúrjelentősége mindjobban megnövekszik előttünk, ha tudatában vagyunk annak, hogy Erdélyben a magyar munkásságnak nyolcvan százaléka internacionális alapon állott, a nemzeti kultúrával nem azonosította magát és ezúttal vállalt első esetben közösséget a magyar nemzeti kultúrával, többek között a magyar anyanyelv szabadon való használata mellett foglaltak állást és elleneztek minden olyan törekvést, amely az erdélyi magyar nemzettestnek egy idegen nemzettestbe való beolvastását célozzák. A négyszázezer lelket számláló erdélyi magyar munkásságnak nemzeti kultúrában való részesítése annál nagyobb jelentőségű, minél inkább látjuk, hogy a régi középosztály — amely Erdélyben a magyar szellemi mozgalmak természetes zászlóvivője volt — sorai ritkulkak, erői gyengülnek és így a magyar falu népe mellett a magyar munkás és iparos társadalomra hárul az a feladat, hogy a lassan, de biztosan felmorzsolódó értelmiségi réteg szerepét átvegye. Hogy e nemes kultúrküldetését eredményesen teljesíthesse az erdélyi magyar újnemzedék, *kultúraautonómiát* követelt a Gyulafehérvári Határozatok alapján, mert csak ennek keretén belül tudja hathatósan érvényesíteni azon motórikus erőit, amelyek a népintelligencia és a munkás-, valamint iparosintelligencia kiművelését hivatottak szolgálni. Ha az erdélyi újnemzedéknek valóban sikerülne kiharcolnia a magyar kultúraautonómiát, akkor ennek a történelmi jelentőségű eseménynek volna a legnagyobb súlya az egyetemes magyar kultúra mérlegén. Akkor könnyű szerrel felállíthatnák a Jancsó Elemér dr. kolozsvári középiskolai tanár által követelt *erdélyi magyar nemzeti sajtóakadémiát* és az onnan kikerült új hírlapírógárda minden egyes tagja hivatása magaslatán állana s akadálytalanul végezhetné el azt a kultúrmunkát, amely a tanítóság és tanárság mellett az ő vállaira is nehezül.

Mindezek után önkéntelenül is felmerül a kérdés, hogy az egyetemes magyar kultúra nyert-e valamit a «Vásárhelyi Találkozó»? A felelet nem lehet más, mint igenlő: nyert, nagyon sokat nyert! Elsősorban is szellemi elitgárdát nyert. Harcosokat nyert, akik a falu egyszerű népének körében könnyed formában propagálják. De legnagyobb nyeresége mégis csak az, hogy a magyar kultúra nemzeti jellegének megtartása mellett is négyszázezer romániai magyar munkás szegényes otthonában polgárjogot kapott.

Hogy ez megtörtént, annak köszönhető, hogy a «Vásárhelyi Találkozó» élén Tamási Áron, a nép köréből jött magyar író állott. Ez az új erdélyi spirituális nemzedék a magyar kultúraszeretetnek, a kultúrkincsek őrzésének, a magyar anyanyelv szeretetének, az aktív, konstruktív, tisztult magyar nacionalizmusnak iskolapéldáját mutatta meg határon innen és határon túl.

ELINTÉZÉS.

*Az évek, évek, annyi drága évem:
Vágyak kapui — oly hívogatólag
Hívott a kert, de mire odaértem —
Lihegő vágyam előtt becsapódtak.*

*Ablakon át nevetett ajka méze,
Verdeshették a színes szárnyú bókók.
Rávetítettem dalok ütemére
A vágyóhaját, az el nem csltant csókot.*

Petri Mór.